

Przedmiotowy system oceniania z plastyki w klasach 4-7

Przedmiotowe Zasady Oceniania z plastyki są zgodne z Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania obowiązującymi w PSP nr 1 w Ostrowcu Św. oraz dostosowane do nowej podstawy programowej i zostały opracowane, m.in. w oparciu o:

- ♦ nową podstawę programową przedmiotu plastyka
- ♦ program nauczania plastyki w klasach IV – VII szkoły podstawowej „Do dzieła!”
- ♦ Wewnątrzszkolne Zasady Oceniania.

Sposoby informowania uczniów o przedmiotowym systemie oceniania.

Nauczyciel zapoznaje uczniów z PSO podczas pierwszych zajęć z przedmiotu. Informacja ma postać ustną i dotyczy:

- wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych ocen,
- kryteriów oceniania,
- form i narzędzi sprawdzania wiadomości i umiejętności,
- minimalnej liczby ocen z przedmiotu, liczby możliwości zgłoszenia nieprzygotowań w półroczu (2)
- zasad wystawiania ocen semestralnych i rocznych,
- zasad poprawiania ocen,
- zasad dotyczących zaliczenia sprawdzianu, na którym uczeń nie był,
- informacji o godzinie pedagogicznej, na której uczeń może poprawić ocenę i uzyskać pomoc ze strony nauczyciela,

Formy i metody sprawdzania wiedzy.

Ocenianiu podlegają następujące formy pracy ucznia:

- bieżące prace plastyczne,
- kartkówki,
- wypowiedzi ustne,
- praca na lekcji, aktywność,
- praca w grupach,
- praca domowa, dłuższe wypowiedzi pisemne,
- referat lub prezentacja,
- projekt uczniowski,
- prowadzenie zeszytu przedmiotowego,
- przygotowanie do lekcji,
- udział w konkursach plastycznych.

Kartkówka- to rodzaj pracy pisemnej sprawdzającej stopień przyswojenia materiału z ostatnich dwóch lub trzech lekcji lub ostatniej jednostki lekcyjnej. Stosuje się ją w zależności od potrzeb nauczyciela, bez konieczności wcześniejszej powtórki i zapowiedzi. Wprowadza się notę „0” w przypadku nienapisania kartkówki przez ucznia (symbol ten nie jest oceną, a jedynie informacją dotyczącą systematyczności pracy). Czas przewidziany na przystąpienie do napisania zaległej pracy wynosi tydzień od powrotu ucznia do szkoły lub ustalany jest indywidualnie z nauczycielem. Po przekroczeniu ustalonego terminu nauczyciel powinien dać uczniowi kartkówkę do napisania na lekcji i w miejsce symbolu „0” wpisuje się ocenę. Odpowiedzi będą punktowane i procentowo przeliczane na oceny. Przy przeliczaniu punktów na oceny nauczyciel ustali skalą przybliżoną od proporcji obowiązującej przy sprawdzianach.

0% – 30% - niedostateczny 31% – 50% - dopuszczający 51% – 75% - dostateczny 76% – 90% - dobry

91% – 95% - bardzo dobry 96% – 100% - celujący

Odpowiedź ustna - nauczyciel ma prawo do sprawdzenia wiedzy ucznia w formie ustnej z dwóch lub trzech ostatnich jednostek lekcyjnych. Przy odpowiedzi ustnej ocenianiu podlegają: poziom merytoryczny, poprawne stosowanie terminów i nazw plastycznych oraz kultura wypowiedzi. Wystawiając ocenę za wypowiedź ustną nauczyciel dokonuje jej uzasadnienia.

Praca na lekcji (aktywność), w tym praca w grupach – nauczyciel może ocenić aktywność ucznia na lekcji. Systematyczność pracy na lekcji ucznia ocenia się znakiem plus (+). 4 plusy to ocena bardzo dobra, 5 plusów otrzymane przez ucznia to ocena celująca.

Referat, prezentacja - jest samodzielną pracą ucznia, który korzystając z różnych źródeł informacji dokonuje opracowania danego zagadnienia, a następnie prezentuje efekty swojej pracy na forum klasy. Nauczyciel może zadać uczniowi kilka pytań z zakresu referowanego materiału.

Zawartość merytoryczna - 5 pkt.

Sposób prezentacji - 3 pkt.

Pytanie dotyczące referowanego zagadnienia –3pkt.

Różnorodność źródeł, do których dotarł uczeń - 3 pkt.

13-14 - celujący

11 - 12 - bardzo dobry

9-10 - dobry

7-8 - dostateczny

5-6 - dopuszczający

Zadania domowe (wypowiedź pisemna)

1. Obowiązkiem ucznia jest systematyczne odrabianie prac domowych.

2. Zadając pracę domową nauczyciel określa wymagania formalne związane z jej wykonaniem.

3. Uczeń ma obowiązek przestrzegać terminu i sposobu wykonywania pracy domowej.

4. Znak graficzny, tzw. „parafka” oznacza, że nauczyciel sprawdził wykonanie pracy, ale nie sprawdził jej zawartości merytorycznej.

5. Niewykonanie pracy domowej zostaje odnotowane przez nauczyciela w dzienniku elektronicznym symbolem (-), uczeń ma tydzień na wykonanie pracy domowej (w przypadku braku pracy po upływie tygodnia uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną).

6. Uczeń ma możliwość poprawienia oceny z zadania domowego w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.

Elementy brane pod uwagę przy ocenie pracy domowej:

- właściwa treść zadania,
- wykonanie i estetyka.

Projekt

Raz w roku uczniowie (kl. 7) pracują w grupach, opracowując projekt, którego temat zostaje wybrany przez przedstawiciela grupy.

Przy ocenie projektu brane są pod uwagę następujące elementy:

Zawartość merytoryczna projektu- 4 pkt

Pomysłowość - 4 pkt

Estetyka pracy-4 pkt

Sposób przekazania wiedzy- 4pkt

Umiejętność współpracy w grupie- 4pkt

Wytwory pracy własnej ucznia (prace plastyczne)

Przy ocenie prac plastycznych brane są pod uwagę następujące elementy:

- zgodność z tematem pracy, pomysłowość ,estetyka pracy, właściwe wykorzystanie zdobytej wiedzy teoretycznej we własnej twórczości,
- sprawne operowanie wybraną techniką plastyczną,
- oryginalność i pomysłowość prac,
- odpowiedni wybór techniki dla najlepszego wyrażenia tematu i analiza jej pod kątem uzyskanych efektów plastycznych,
- sumienna praca i zaangażowanie i przygotowanie do zajęć.

Nieobecny uczeń ma obowiązek wykonać pracę i oddać do oceny . Na zaliczenie zaległej pracy ma tydzień od czasu powrotu do szkoły(na lekcję plastyki). W przypadku braku pracy po upływie tygodnia uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

Uczeń ma możliwość poprawienia oceny z pracy plastycznej w terminie nie przekraczającym 1 miesiąc od jej otrzymania.

Ocena poprawiona zostaje wpisana do dokumentacji szkolnej (dziennik elektroniczny) i nie unieważnia oceny z pracy wykonanej w pierwszym terminie.

Przygotowanie do lekcji

Dwa razy w semestrze uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie bez podania przyczyny. Zgłoszenie nieprzygotowania powinno nastąpić przed rozpoczęciem lekcji.

5. Sposób wystawiania oceny semestralnej i rocznej.

Nauczyciel wstawia ocenę semestralną i roczną za pomocą średniej ważonej.

Dla obliczania średniej ważonej przyjęto następujące wagi ocen:

- waga 4 - sukcesy w konkursach, projekty
- waga 3 – bieżące prace plastyczne, kartkówki, wypowiedzi ustne z ostatnich lekcji, dłuższa pisemna praca domowa, referat, prezentacja, wytwór pracy własnej ucznia, aktywność
- waga 2 - praca w grupie, przygotowanie do lekcji, krótkie zadania domowe, ćw. plastyczne

Przyjęto poniższe wartości ocen cząstkowych uwzględniających plusy i minusy:

Ocena/Wartość oceny

1 /1,00
1+/1,50
2-/1,75
2 /2,00
2+ / 2,50
3- /2,75
3 /3,00
3+ /3,50
4- /3,75
4 /4,00
4+ /4,50
5- /4,75
5 /5,00
5+ / 5,50
6- /5,75
6 /6,00

Tryb i warunki uzyskania oceny wyższej niż przewidywana.

Na 14 dni przed posiedzeniem rady klasyfikacyjnej uczniowie i ich rodzice zostaną poinformowani na w dzienniku o przewidywanych ocenach dla dziecka. Rodzice uczniów, którzy zagrożeni są oceną niedostateczną z przedmiotu, poinformowani zostaną przez wychowawców o ww. ocenie 30 dni przed radą klasyfikacyjną w formie pisemnej lub w przypadku nieobecności za pośrednictwem poczty. Uczeń ma prawo poprawić przewidywaną ocenę z przedmiotu, o ile zostanie zachowany tryb odwołania oraz o ile spełnia warunki zapisane PSO.

Wymagania edukacyjne

Podczas ustalania oceny z plastyki szczególną uwagę należy zwrócić na wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć. Oprócz wiedzy i umiejętności równie ważna jest pozytywna postawa wobec przedmiotu. Składają się na nią: aktywne uczestnictwo w zajęciach, przynoszenie na lekcje odpowiednich materiałów i przyborów, przestrzeganie zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami, efektywne gospodarowanie czasem przeznaczonym na ćwiczenia plastyczne, a także zachowywanie porządku w swoim miejscu pracy – zarówno podczas zajęć, jak i po ich zakończeniu. Nie bez znaczenia są też dobre wyniki osiągnięte w konkursach plastycznych, udział w szkolnych i pozaszkolnych uroczystościach (przygotowywanie oprawy plastycznej imprez), uczestnictwo w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych, wykonywanie ponadobowiązkowych prac plastycznych, przygotowywanie gazetek szkolnych lub informacji wzbogacających proces lekcyjny na podstawie różnych źródeł.

Ocenianie prac plastycznych należy do najbardziej kontrowersyjnych aspektów ewaluacji, gdyż nie wszyscy uczniowie wykazują uzdolnienia w dziedzinie działań artystycznych. Aby dokonać sprawiedliwej oceny, nauczyciel określa kryteria oceniania, tak aby uczniowie sami mogli oceniać pracę zarówno własną, jak i kolegów. Do najczęściej wskazywanych kryteriów należą: zgodność pracy z tematem lekcji, poprawność wykorzystanych układów kompozycyjnych, trafność doboru środków artystycznego wyrazu, umiejętność posługiwania się daną techniką plastyczną, pomysłowość w doborze materiałów i narzędzi, stosowanie niekonwencjonalnych, twórczych rozwiązań, oryginalność realizacji danego tematu oraz estetyka pracy (ostatnie kryterium nie dotyczy uczniów cierpiących na różne dysfunkcje).

Stopnie szkolne

Stopień dopuszczający

Przyswojenie przez ucznia podstawowych wiadomości i umiejętności wymienionych w programie nauczania dla przedmiotu „plastyka” stanowi podstawę do wystawienia oceny dopuszczającej. Dziecko powinno rozwiązywać (samodzielnie bądź z pomocą nauczyciela) zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności, wykorzystując w stopniu minimalnym dostępne narzędzia pracy.

Stopień dostateczny

Jeżeli uczeń opanuje w stopniu średnim materiał objęty programem nauczania (braki w wiadomościach o charakterze szczegółowym), należy wystawić mu ocenę dostateczną. Dziecko powinno samodzielnie rozwiązywać zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności, poprawnie posługując się różnymi przyborami i narzędziami pracy.

Stopień dobry

Stosowanie przez ucznia w praktyce elementów zdobytej wiedzy teoretycznej oraz jego uczestnictwo w zajęciach (udział w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów, poprawne wykonywanie ćwiczeń obligatoryjnych) stanowi podstawę do wystawienia oceny dobrej. Dziecko powinno samodzielnie rozwiązywać zadania teoretyczne, odpowiednio posługiwać się przyborami i narzędziami oraz wykonywać prace plastyczne poprawne pod względem technicznym i estetycznym.

Stopień bardzo dobry

Uczeń, który opanował wszystkie określone w programie nauczania wiadomości i umiejętności oraz wykorzystuje je w działaniach plastycznych, otrzymuje stopień bardzo dobry. Dziecko bierze udział w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów, podczas których przekonująco uzasadnia swoje poglądy. Stosuje również z powodzeniem wiedzę teoretyczną, wykonując ćwiczenia praktyczne, oraz sprawnie operuje wybraną techniką plastyczną. Ponadto chętnie uczestniczy w różnorodnych działaniach plastycznych na terenie szkoły i poza nią (startuje w konkursach plastycznych, wykonuje gazetki szkolne i oprawę plastyczną imprez, należy do koła zainteresowań).

Stopień celujący

Jeżeli uczeń przejawia szczególne zainteresowania plastyką (np. oraz uzupełnia wiadomości samodzielnie dobranymi lub wskazanymi przez nauczyciela lekturami, kolekcjonuje reprodukcje i książki o sztuce, przygotowuje referaty i pomoce dydaktyczne, uczęszcza do galerii, muzeów itp.) oraz posiada wiedzę i umiejętności plastyczne znacznie wykraczające poza wymagania określone w programie nauczania, może uzyskać stopień celujący. Ponadto powinien aktywnie uczestniczyć w zajęciach pozalekcyjnych, osiągać sukcesy w konkursach plastycznych, wykazywać zaangażowanie i twórczą inicjatywę we wszelkich działaniach plastycznych na terenie szkoły oraz poza nią.

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH Z PLASTYKI DO INDYWIDUALNYCH POTRZEB ROZWOJOWYCH I EDUKACYJNYCH UCZNIÓW

Symptomy trudności, które można dostrzec na lekcjach plastyki, podczas realizacji ćwiczeń plastycznych, u uczniów z dysleksją, dysgrafią, afazją, zaburzeniami przestrzennymi, zespołem Aspergera, zaburzeniami zachowania, zaburzenia percepcji wzrokowej i koordynacji wzrokowo-ruchowej:

- trudności z dłuższym skupieniem się nad wykonywanym zadaniem,
- brak wytrwałości w dążeniu do celu/rozwiązania zadania i nie dokończanie go,
- obniżony poziom prac plastycznych, konstrukcyjnych (mała inwencja twórcza, ograniczenia wyobraźni),
- trudności z rysowaniem (rysunek schematyczny, uproszczony),
- problemy z konstruowaniem kompozycji w przestrzeni,
- niska estetyka prac plastycznych.

Przy ustalaniu oceny należy brać po uwagę:

- indywidualne możliwości i właściwości psychofizyczne każdego ucznia,
- wysiłek wkładany przez ucznia w pracę,
- zainteresowanie przedmiotem,
- zaangażowanie ucznia na zajęciach

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych z plastyki dla uczniów z dysfunkcjami:

- uwzględnianie trudności ucznia,
- dzielenie ćwiczenia/zadania na etapy i zachęcanie do wykonywania ich krok po kroku,
- poświęcanie więcej czasu na opanowanie danej umiejętności,
- nieocenianie negatywnie wobec klasy,
- w ocenianiu zwracanie większej uwagi na wysiłek włożony w wykonanie ćwiczenia, aniżeli estetykę wykonania pracy plastycznej,
- ocenianie przede wszystkim stosunku ucznia do przedmiotu, jego chęci, przygotowania do zajęć.

Specyficzne trudności w uczeniu się, niższa sprawność intelektualna, deficyty funkcji słuchowych, językowych, wzrokowych

- zawsze uwzględniać trudności ucznia;
- w miarę możliwości pomagać, wspierać, dodatkowo instruować, naprowadzać, pokazywać na przykładzie;
- dzielić dane zadanie na etapy i zachęcać do wykonywania małutkimi krokami;
- nie zmuszać na siłę do wykonywania ćwiczeń sprawiających uczniowi trudność;
- dawać więcej czasu na opanowanie danej umiejętności, cierpliwie udzielać instruktażu;
- nie krytykować, nie oceniać negatywnie wobec klasy;
- podczas oceniania brać przede wszystkim pod uwagę stosunek ucznia do przedmiotu, jego chęci, wysiłek, przygotowanie do zajęć w materiały, niezbędne pomoce itp.
- włączać do rywalizacji tylko tam, gdzie uczeń ma szansę;

Dysleksja,

- kontrolowanie stopnia zrozumienia samodzielnie przeczytanych przez ucznia poleceń;
- ze względu na wolne tempo czytania lub/i pisania zmniejszenie liczby zadań (poleceń) do wykonania w przewidzianym dla całej klasy czasie lub wydłużenie czasu pracy;
- preferowanie wypowiedzi ustnych;
- unikanie wrywania do odpowiedzi - umożliwienie przypomnienia wiadomości, opanowania napięcia emocjonalnego często blokującego wypowiedź;
- dawanie więcej czasu wykonywanie prac plastycznych szczególnie podczas samodzielnej pracy
- cierpliwe udzielanie i kilkukrotne powtarzanie instrukcji wykonania,
- podpowiadanie różnych możliwości wykonania tematu pracy plastycznej,
- wspieranie, naprowadzanie, pokazywanie na przykładach,
- częste podchodzenie do ucznia i ukierunkowywanie jego działań,
- sprawdzanie, czy uczeń skończył notatkę z lekcji, w razie potrzeby skracać wielkość notatek;
- upewnianie się, że uczeń rozumiał polecenia i instrukcje;
- zachęcanie ucznia by przedstawiał swój tok myślenia;
- umożliwianie dziecku ustne komentowanie wykonywanych działań.

Dysgrafia , zaburzenia grafomotoryczne i koordynacji wzrokowo-ruchowej, deficyty w obrębie funkcji percepcyjno-motorycznych

- cierpliwe udzielanie i kilkukrotne powtarzanie instrukcji wykonania,
- podpowiadanie różnych możliwości wykonania tematu pracy plastycznej,
- wspieranie, naprowadzanie, pokazywanie na przykładach,
- częste podchodzenie do ucznia i ukierunkowywanie jego działań,
- jeśli nauczyciel nie może przeczytać, zinterpretować pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam;
- dać uczniowi możliwość pisanie drukowanymi literami lub na komputerze;
- strona graficzna pisma, pracy plastycznej nie wpływa na uzyskiwaną przez ucznia ocenę;

Dysortografia:

ocenając prace pisemne, plastyczne, brać pod uwagę ich treść, kompozycję, stronę stylistyczno-językową

Nadpobudliwość psychoruchowa:

- poświęcanie uczniowi dużo uwagi, uczenie współdziałania, pracy w grupie;
- ustalenie zrozumiałych dla ucznia reguł;
- stosowanie zrozumiałego systemu pochwał i kar (życzliwa konsekwencja);
- wzmacnianie wszystkich przejawów pożądanego zachowania;
- wydawanie poleceń krótkimi, zdecydowanymi zdaniami;
- przekazywanie treści w jasnej, prostej i krótkiej formie (zadania powinny być krótkie, ale

urozmaicone);

- pomoc w zorganizowaniu świata wokół ucznia (usuwanie z otoczenia przedmiotów, które mogą go rozpraszać; w miarę możliwości podejmowanie działań według wcześniej ustalonego planu);
- wyznaczanie konkretnego celu;
- pomaganie uczniowi w skupieniu się na wykonywaniu jednej czynności;
- pobudzanie zainteresowań ucznia;
- angażowanie ucznia w konkretne działania;
- akceptowanie ucznia bez względu na jego nieprawidłowe zachowanie się;
- przypominanie o regułach;
- zapewnianie uczniowi miejsca w pierwszej ławce, w towarzystwie spokojnego kolegi;
- skupianie uwagi dziecka na tym co najważniejsze;
- wskazywanie sposobów rozładowania napięcia emocjonalnego w trakcie zajęć;
- aktywizowanie uwagi ucznia do czynnego udziału w lekcji;

Problemy emocjonalne:

- stworzenie warunków do rozwoju zainteresowań, wzmacnianie poczucia własnej wartości, samooceny, odpowiedzialności za własne działania;
- pomoc w nawiązywaniu pozytywnych kontaktów społecznych z rówieśnikami;
- wskazywanie sukcesów (nawet drobnych);
- kształtowanie motywacji do pracy;
- unikanie uwag krytycznych (zwłaszcza na forum klasy);
- nagradzanie wkładu pracy, nie tylko efektów;
- dostrzeganie mocnych stron ucznia;
- minimalizowanie napięcia związanego z sytuacją weryfikowania wiedzy, umiejętności

Małgorzata Winiarska-Jóźwik